

Կեանք եւ ծառայութիւն ժողովի տեսութիւն աղբիւրները

ՆՈՅՆՄԱՐԵՐ 1-7

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ՅԵՍՈՒ
18-19

«Եհովան իմաստութեամբ կը բաժնէ երկիրը»

it-1 359 ¶1

Սահման

Այնպէս կ'երեւի թէ երկու բաներու հիման վրայ Աւետեաց երկիրը բաժնուեցաւ ցեղերուն միջեւ. վիճակ ձգելուն արդիւնքը եւ ցեղին մեծութիւնը: Հաւանաբար վիճակ ձգելով գիտցուեցաւ, որ որոշ ցեղ մը մօտաւորապէս ո՛ր կիսի ապրի. օրինակ՝ դէպի հիւսիս կամ դէպի հարաւ, դէպի արեւելք կամ դէպի արեւմուտք, ծովեզե՞րքը կամ լեռնային շրջանը: Վիճակով եղած որոշումը Եհովայէն եկաւ, եւ օգնեց որ ցեղերուն միջեւ նախանձ կամ վէճ չըլլայ (Առ. 16:33): Այսպիսով Եհովան նաեւ կրնար հարցերը այնպէս մը առաջնորդել, որ ամէն մէկ ցեղ իր ժառանգութիւնը ստանար Յակոբ նահապետին ըրած ներշնչեալ մարգարէութեան համաձայն, գրուած՝ Ծննդոց 49:1-33–ին մէջ:

it-1 1200 ¶1

Ժառանգութիւն

Ժառանգուած հողամասեր: Եհովան էր որ իսրայէլի որդիներուն ժառանգութիւնը որոշեց եւ Մովսէսին ըսաւ, թէ անոնց սահմանները ի՞նչ պիտի ըլլային (ԹԼ. 34:1-12. Յես. 1:4): Գաղին որդիները, Ռուբէնին որդիները եւ Մանասէին կէս ցեղը իրենց ժառանգութիւնը ստացան Մովսէսէն (ԹԼ. 32:33. Յես. 14:3): Մնացեալ ցեղերը, Յեսուլին եւ Եղիազարին առաջնորդութեամբ, վիճակով ստացան իրենց ժառանգութիւնները (Յես. 14:1, 2):

it-1 359 ¶2

Սահման

Ամէն մէկ ցեղին աշխարհագրական մօտաւոր

տեղը որոշուելէ ետք, պէտքը կար որ ցեղին մեծութեան հիման վրայ որոշուէր ասոր ժառանգութեան որքա՞ն մեծ ըլլալը: «Այն երկիրը վիճակով պէտք է ժառանգէք ձեր տոհմերուն համեմատ. շատուոր եղողին շատ ժառանգութիւն պիտի տաք ու քիչուոր եղողին քիչ ժառանգութիւն պիտի տաք. տեղի մը վիճակը, որու որ ելլէ, կալուածքը անոր ըլլայ» (ԹԼ. 33:54): Վիճակին արդիւնքը պիտի չփոխուէր, բայց ժառանգութեան մեծութիւնը կըրնար փոխուիլ: Այսպիսով, երբ տեսնուեցաւ որ Յուդային ժառանգութիւնը շատ մեծ է, ասոր մէկ մասը տրուեցաւ Շմաւոնի ցեղին (Յես. 19:9):

Հոգեւոր գոհարներ

it-1 359 ¶5

Սահման

Արձանագրութենէն յայտնի կ'ըլլայ որ նախ որոշուեցաւ, թէ Յուդան (Յես. 15:1-63), Յովսէփը (Եփրեմ) (Յես. 16:1-10) եւ Մանասէին կէս ցեղը Յորդանան գետին արեւմուտքը պիտի տեղաւորուէին (Յես. 17:1-13), եւ թէ անոնց սահմանները եւ քաղաքները ի՞նչ պիտի ըլլային: Ըստ երեւոյթին՝ այս դէպքէն ետք, երկրին բաժանումը ընդհատուեցաւ: Ուրկէ՞ գիտենք: Քանի որ իսրայէլացիները Գաղգաղայէն փոխադրուեցան Սելով (Յես. 14:6. 18:1): Այս ընդհատումը որքա՞ն ժամանակ առաւ չենք գիտեր, բայց ի վերջոյ Յեսուն մնացեալ եօթը ցեղերը յանդիմանեց, քանի որ անհոգ եղան երկրին մնացեալ մասը ժառանգելու (Յես. 18:2, 3): Կարգ մը անհատներ կ'ըսեն որ եօթը ցեղերը անհոգութիւն ըրին, քանի որ պատերազմելու ժամանակ շատ աւար ստացած էին եւ կը զգային, թէ այլեւս վտանգ չկար որ քանանացիները իրենց վրայ յարձակէին: Թերեւս անոնք չէին ուզեր նորէն թշնամիին դէմ դրնել (Յես. 13:1-7): Ասկէ զատ, թերեւս անոնք

Աւետեաց երկրին մնացեալ մասը չէին գիտեր, այնքան՝ որքան գիտէին այն մասը որ ժառանգած էին:

ՆՈՅՆՄԲԵՐ 8-14

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ՅԵՍՈՒ 20-22

«Սխալ հասկացողութիւն մը մեզի ի՞նչ կը սորվեցնէ»

w06 4/15 5 ¶3

Ինչպէ՞ս կրնաս կողակիցիդ հետ խօսակցիլ

Անկեղծ խօսակցութիւնը կ'օգնէ, որ սխալ հասկացողութիւններ չըլլան: Անցեալին, Յորդանան գետին արեւելքը ապրող Ռուբէնին ցեղը, Գադին ցեղը եւ Մանասէին կէս ցեղը «երեւոյթով մեծ սեղան մը» շինեցին Յորդանանին քով: Գետին արեւմուտքը ապրող ցեղերը սըխալ հասկացան անոնց ըրածը: Իրենց կարծիքով՝ գետին արեւելքը ապրող իսրայէլացիներուն ըրածը հաւատուրացութիւն էր: Անոնք պատրաստուեցան այդ «ապստամբ» իսրայէլացիներուն դէմ պատերազմելու: Բայց նախ անոնք մարդիկ զրկեցին, որ արեւելքի ցեղերուն հետ խօսակցին: Ասիկա շատ իմաստուն որոշում մըն էր: Անոնք տեսան որ այդ իսրայէլացիները զոհասեղանը չէին շինած ողջակէզներ կամ զոհեր մատուցանելու համար: Հապա՛ անոնք կը վախնային որ արեւմուտքը գտնուող ցեղերը ապագային իրենց ըսեն. «Դուք Տէրոջմէ բնաւ բաժին չունիք»: Զոհասեղանը վրկայութիւն պիտի ըլլար, որ իրե՛նք ալ Եհովան կը պաշտեն (Յեսու 22:10-29): Անոնք զոհասեղանին անունը «վկայութիւն» դրին շատ հաւանաբար քանի որ ատիկա կը վկայէր, որ իրենք կը պաշտեն ճշմարիտ Աստուածը՝ Եհովան (Յեսու 22:34):

w08 11/15 18 ¶5

‘Իրարու հետ խաղաղութեամբ ապրինք’

Թերեւս կարգ մը իսրայէլացիներ մտածեցին,

թէ բաւական փաստ կայ որ Յորդանան գետին արեւելքը գտնուող իսրայէլացիները յանցանք գործած են, եւ թէ եթէ իրենք անակնկալ կերպով անոնց վրայ յարձակին, աւելի քիչ վնասով կ'ելլեն: Բայց Յորդանան գետին արեւմուտքը ապրող ցեղերը շուտով գործի չանցան: Անոնք մարդիկ զրկեցին որ խնդիրին մասին խօսին իրենց եղբայրներուն հետ: Անոնք հարցուցին. «Այդ ի՞նչ մեղք է, որ դուք Իսրայէլի Աստուծոյ դէմ գործեցիք՝ Տէրոջմէն խտորելով»: Իրականութեան մէջ, զոհասեղանը շինող ցեղերը անհաւատարիմ չէին գտնուած: Բայց անոնք ինչպէ՞ս պատասխանեցին: Անոնք եկողներուն երես դարձուցի՞ն, կամ պայթեցա՞ն անոնց վրայ: Ո՛չ, անոնք ազնուութեամբ պատասխանեցին եւ յստակացուցին որ իրենք զոհասեղանը շինած էին, քանի որ կ'ուզէին Եհովան պաշտել: Անոնց պատասխանը ձգեց որ արիւն չթափուի եւ Եհովային հետ իրենց փոխարաբերութիւնը չվնասուի: Անոնք հանդարտութեամբ խօսակցելով սխալ հասկացողութիւնը յստակացուցին եւ խաղաղութիւնը պահեցին (Յես. 22:13-34):

Հոգեւոր գոհարներ

it-1 402 ¶3

Քանան

Հակառակ անոր որ շատ մը քանանացիներ չսպաննուեցան իսրայէլացիներուն կողմէ եւ անոնց չհպատակեցան, բայց կրնանք ըսել թէ «Տէրը Իսրայէլին տուաւ այն բոլոր երկիրը, որ անոնց հաչրերուն տալու երդում ըրեր էր», թէ «զանոնք ամէն կողմէն հանգստացուց» եւ թէ «Տէրը Իսրայէլի տանը համար որչափ բարի խօսքեր որ խօսեր էր, անոնցմէ բան մը չըպակսեցաւ. ամէնքն ալ կատարուեցան» (Յես. 21:43-45): Իսրայէլացիներուն շուրջը եղող բոլոր թշնամի ազգերը կը վախնային անոնցմէ եւ մեծ վտանգ չէին անոնց: Աստուած նախապէս ըսած էր, որ քանանացիները «կամաց կամաց» պիտի վնասէր, որպէսզի գազանները չը-

շատնային այդ երկրին մեջ, որ մեկէն ամայացած էր (Եւ. 23:29, 30. Բ. Օր. 7:22): Ճիշդ է որ քանանացիները շատ աւելի զօրաւոր պատերազմական զէնքեր ունէին (օրինակ՝ երկաթէ կառքեր), եւ ճիշդ է որ իսրայէլացիները բնա՛ւ չկրցան գրաւել կարգ մը շրջաններ, բայց ասիկա չի նշանակեր որ Եհովան իր խոստումին տէրը չեղաւ (Յես. 17:16-18. Դատ. 4:13): Ընդհակառակը, իսրայէլացիները քանի մը պարագաներու պարտուեցան, քանի որ անհնազա՛նդ գտնուեցան Եհովային (Թւ. 14:44, 45. Յես. 7:1-12):

ՆՈՅՆՄԲԵՐ 15-21

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ՅԵՍՈՒ 23-24

«Յեսուի վերջին խրատները իսրայէլ ազգին»

it-1 75

Դաշնակցութիւն

Աստուած իսրայէլացիներու նախահայրերուն խոստացած էր, որ երբ Աւետեաց երկիրը՝ Քանան՝ մտնէին, լման երկիրը իրենցը պիտի ըլլար: Ուրեմն անոնք որպէս օտար պիտի չմտնէին երկիրը: Եւ Եհովան արգիլած էր որ անոնք դաշնակցութիւններ ընէին երկրին հեթանոս ազգերուն հետ (Եւ. 23:31-33. 34:11-16): Անոնք պէտք էր միայն Աստուծոյ օրէնքներուն եւ կանոններուն հնազանդէին, եւ ոչ թէ՛ այն ազգերուն օրէնքներուն, որոնք երկրէն պիտի վրնտուէին (Ղեւ. 18:3, 4. 20:22-24): Անոնք մանաւանդ խնամութիւն պէտք չէր ընէին այդ ազգերուն հետ: Ինչո՞ւ: Քանի որ այդ խնամութիւններուն պատճառով անոնք թէ՛ հեթանոս կիներ պիտի ունենային, եւ թէ՛ հեթանոս ազգականներ, որոնք կրօնական սխալ սովորութիւններ ունէին: Ասիկա պատճառ պիտի ըլլար, որ իսրայէլացիները հաւատաւորաց դառնային (Բ. Օր. 7:2-4. Եւ. 34:16. Յես. 23:12, 13):

դ07 11/1 22 ¶19-20

Եհովայի խօսքը բնաւ գետին չ'իյնար

¹⁹ Վստահաբար, մեր աչքերով տեսած բաներուն ի տես, կրնանք ըսել. «Ձեր Տէր Աստուածը ձեզի համար որչափ բարիք որ խոստացաւ, անոնցմէ բան մը չպակսեցաւ. անոնց ամէնքն ալ կատարուեցան: Անոնցմէ բնաւ խօսք մը գետին չինկաւ»: (Յեսու 23:14) Եհովա իր ծառաները կ'ազատէ, կը պաշտպանէ եւ նեցուկ կը կանգնի: Կրնա՞ս նշել իր խոստումներէն մէկը, որ չէ կատարուած իր որոշած ժամանակին: Ասիկա անկարելի է: Աստուծոյ վստահելի խօսքին խոհեմօրէն կ'ապաւինինք:

²⁰ Ի՞նչ կրնայ ըսուիլ ապագային մասին: Եհովա մեզի ըսած է թէ մեզմէ շատեր կրնան յուսալ հաճելի դրախտի մը վերածուած երկրին վրայ ապրիլ: Մեզմէ քիչեր Քրիստոսի հետ երկնքի մէջ իշխելու յոյսը ունին: Մեր յոյսը ի՞նչ որ ալ ըլլայ, բաւարար պատճառներ ունինք որ Յեսուի նման հաւատարիմ մնանք: Պիտի գայ այն օրը, երբ մեր յոյսը պիտի իրականանայ: Այն ատեն Եհովայի բոլոր խոստումներուն վրայ յետադարձ ակնարկ մը պիտի նետենք, եւ մենք ալ պիտի ըսենք. «Անոնց ամէնքն ալ կատարուեցան»:

Հոգեւոր գոհարներ

դ04 12/1 20 ¶14

Յեսուայ գիրքէն աչքառու կէտեր

24:2—Աբրահամի հայրը՝ Թարա, կռապա՛ջտ էր: Սկիզբը, Թարա Եհովա Աստուծոյ մէկ երկրպագուն չէր: Հաւանաբար ան կը պաշտէր Սին անունով լուսին-չաստուածը. – Ուրի մէջ Ժողովրդական չաստուած մը: Հրէական աւանդութեան համաձայն, Թարա թերեւս կուրքեր շինող մըն էր: Սակայն երբ Աբրահամ Աստուծոյ պատուէրին համաձայն Ուրը ձգեց, Թարա անոր հետ Խառան գնաց: —Ծննդոց 11:31

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 22-28

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՑ 1-3

«Քաջ եւ ճարպիկ մարդ մը»

ՄՕԿ 3/15 31 ¶13

Աւովդ խորայեւացիները կ'ազատէ իրենց վրայ տիրողներէն

Աւովդ յաջողեցաւ ոչ թէ քանի որ ինք խելացի էր կամ թշնամին տկար էր, հապա քանի որ Աստուած իրեն կ'օգնէր: Բան մը չկայ որ կըրնայ Աստուծոյ նպատակներուն արգելք կենալ: Աւովդ Աստուծոյ կամքին համաձայն շարժեցաւ եւ ջանաց Աստուծոյ ժողովուրդը ազատել: Աստուած էր որ Աւովդը նշանակած էր, եւ երբ Աստուած իր ժողովուրդին համար 'դատաւորներ կը հանէր, Տէրը դատաւորին հետ կ'ըլլար' (Դատաւորաց 2:18. 3:15):

ՄՕԿ 3/15 30 ¶1-3

Աւովդ խորայեւացիները կ'ազատէ իրենց վրայ տիրողներէն

Աւովդ նախ ինքն իրեն «երկսաչրի սուր մը շինեց», որ կարճ էր եւ իր հագուստներուն տակ կրնար պահել զայն: Ան հաւանաբար ակնկալեց, որ պահակները զինք քննեն: Ընդհանրապէս, սուրը մարմինին ձախ կողմը կը դրուէր, քանի որ աշխիւներուն համար աւելի դիւրին էր ձախէն սուրը հանելը: Բայց քանի որ Աւովդ ձախիկ էր, սուրը իր «լաթերուն տակէն իր աջ ազդրին վրայ» պահեց, ուր աւելի քիչ հաւանականութիւն կար որ պահակները փնտռէին: Այսպիսով, ան առանց դժուարութեան «ընծան Մովսէսի Էզդոն թագաւորին տարաւ» (Դատաւորաց 3:16, 17):

Սուրբ Գիրքը չ'ըսեր թէ սկիզբը ի՞նչ եղաւ Էզդոնին պալատին մէջ: Պարզապէս գրուած է. «Երբ [Աւովդ] ընծան տուաւ լմնցուց, ընծան կրող մարդիկը ետ դրկեց» (Դատաւորաց 3:18): Աւովդ ընծան տուաւ, ընծան կրող մարդոց հետ որոշ ճամբայ մը կտրեց եւ զանոնք դրկելէ ետք վերադարձաւ: Ինչո՞ւ: Արդեօք անոնք

իրեն հետ էին որպէսզի զինք պաշտպանե՞ն, թէ ոչ պարզապէս տեղական կանոններուն հետեւելու համար կամ որպէսզի ընծան շալկեն: Լաւ ինչո՞ւ դրկեց զանոնք: Արդեօք որպէսզի անոնք ապահով ըլլան առաջ որ ինք իր միտքը դրածը ընէ: Ամէն պարագայի, Աւովդ քաջ գտնուեցաւ եւ առանձին վերադարձաւ:

«[Աւովդ] Գաղգաղայի մօտ եղած քարահանքէն ետ դարձաւ ու ըսաւ. 'Ո՛վ թագաւոր, քեզի ծածուկ խօսք մը ունիմ'»: Սուրբ Գիրքը չ'ըսեր թէ Աւովդ ինչպէ՞ս կրցաւ նորէն Էզդոնին առջեւ ելլել: Պահակները պէտք չէ՞ր կասկածէին իրմէ: Արդեօք կարծեցի՞ն որ մէկ հոգի առանձին բան մը չի կրնար ընել թագաւորին: Կրնա՞յ ըլլալ որ քանի որ Աւովդ առանձին էր, այն տպաւորութիւնը տուաւ որ իր հայրենակիցները կը դաւաճանէր: Ամէն պարագայի, Աւովդ ջանք թափեց որ թագաւորին հետ առանձին մնայ, եւ կրցա՛ւ առանձին մընալ (Դատաւորաց 3:19):

Հոգեւոր գոհարներ

ՊՕԿ 3/1 14 ¶7

Դատաւորաց գիրքէն աչքառու կէտեր

2:10-12. Աստուածաշունչի ուսումնասիրութեան կանոնաւոր յայտագիր մը պէտք է ունենանք, որպէսզի 'Տէրոջ բոլոր բարերարութիւնները չմոռնանք': (Սաղմոս 103:2) Ծնողներ Աստուծոյ Խօսքին ճշմարտութիւնը պէտք է քանդակեն իրենց զաւակներուն սիրտին մէջ: —Բ. Օրինաց 6:6-9

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 29–ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՑ 4-5

«Եհովան երկու կիներ կը գործածէ որ իր ժողովուրդը ազատէ»

ՊՕԿ 8/1 12 ¶6

«Եւայ Իսրայէլի մէջ մայր ըլլալու»

Սիսարայի անունն անգամ Իսրայէլի մէջ ահ

ու սարսափ կը պատճառէր: Քանանացիներուն կրօնքն ու մշակոյթը վայրագ էին, պարփակելով մանուկներու ողջակիզում եւ տաճարին մէջ պողնկութիւն: Ի՞նչ իրավիճակ գոյութիւն կ'ունենար երկրի մը մէջ, ուր քանանացի զօրավար մը եւ իր բանակը կը տիրէին: Դեբօրային երգը կը յայտնէ թէ երկրին մէջ գրեթէ անկարելի էր շրջիլ եւ այլեւս ո՛չ ոք գիւղերուն մէջ կ'ապրէր (Դատաւորաց 5:6, 7): Կրնանք երեւակայել թէ ինչպէ՛ս անտառներուն մէջ եւ բլուրներուն վրայ մարդիկ կը վախնան հողագործութիւն ընելու կամ անպարիսպ գիւղերու մէջ ապրելու, կը սարսափին բացօթեայ ճամբաներու ընդմէջէն երթալ-գալու եւ կը վախնան որ թշնամին յարձակի, իրենց զաւակները խլէ եւ իրենց կիները բռնաբարէ:

դ.15 8/1 13 ղ1

«Ելայ Իսրայէլի մէջ մայր ըլլալու»

Այս սարսափը 20 տարի տեւեց, մինչեւ որ Եհովան տեսաւ թէ իր կամակոր ժողովուրդը պատրաստ էր փոխուելու, կամ ինչպէս որ Դեբօրային եւ Բարակին ներշնչեալ երգը կ'ըսէ, «մինչեւ որ ես Դեբօրա ելայ, մինչեւ որ ելայ Իսրայէլի մէջ մայր ըլլալու»: Ձենք գիտեր թէ Դեբօրան, Ղաբիդօթ անունով մարդու մը կինը, բառացի մայր մըն էր կամ ոչ, բայց այս արտայայտութիւնը այլաբանական նշանակութիւն ունէր: Իրականութեան մէջ Եհովան Դեբօրան նշանակեց որ իսրայէլ ազգին մայրական պաշտպանութիւն տայ: Ան զինք յանձնարարեց որ իրեն քով կանչէ զօրաւոր հաւատքի տէր մարդ մը՝ Բարակ դատաւորը, եւ իրեն ուղղէ որ Սիսարային դէմ ելլէ (Դատաւորաց 4:3, 6, 7. 5:7):

դ.15 8/1 15 ղ1

«Ելայ Իսրայէլի մէջ մայր ըլլալու»

Յայէլ պետք էր արագ մտածէր: Ան Սիսարային հանգստանալու տեղ մը տուաւ: Սիսարան իրեն պատուիրեց որ իր ներկայութիւնը չյայտնէր որեւէ տղամարդու որ կու գար զինք փնտռելու: Յայէլ զինք վերմակով մը ծածկեց

եւ երբ ան Յայէլէն ջուր խնդրեց, ան իրեն կաթ տուաւ: Շատ չանցած Սիսարան խո՛րքունի մէջ մտաւ: Ապա Յայէլ առաւ այն գործիքները, որոնք կիները յաճախակի կերպով եւ հմտաբար կը գործածէին,– վրանի ցից եւ մեծ մուրճ մը: Սիսարային գլխուն քով ծռելով, ան այժմ վախազդու գործ մը պիտի կատարէր. գործել որպէս Եհովային դահիճը: Եթէ միայն վայրկեան մը տատամսէր, աղէտ մը կրնար պատահիլ: Ի՞նչ բան կինը մղեց որ այս քայլը առնէ: Արդեօք ան մտածեց այս մարդուն ձեռքով Աստուծոյ ժողովուրդին տարիներով չարչարուելը՞ն մասին, թէ ոչ Եհովային կողմը դիրք բռնելու իր առանձնաշնորհումին մասին: Արձանագրութիւնը չ'ըսեր: Միայն գիտենք թէ ան այդ գործը շուտով կատարեց: Սիսարան մեռաւ (Դատաւորաց 4:18-21. 5:24-27):

Հոգեւոր գոհարներ

դ.05 3/1 15 ղ5

Դատաւորաց գիրքէն աչքառու կէտեր

5:20—Երկինքէն ի՛նչպէս աստղերը Բարակի ի նպաստ պատերազմեցան: Աստուածաշունչը չ'ըսեր թէ պատահածը հրեշտակային օգնութիւն էր, երկնաքարերու տեղատարա՛փ էր՝ որ չարագուշակ նկատուեցաւ Սիսարայի իմաստուններուն կողմէ, կամ Սիսարայի ի նպաստ աստղահմայական գուշակութիւն էր՝ որ սուտ ելաւ: Սակայն անտարակոյս աստուածային որոշ միջամտութիւն մը կար:

ԴԱՇՏԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԺՐԱՋԱՆ ԵՂԻՐ

Դասախօսութիւն

ա.06 3/1 28-29

Հարցումներ ընթերցողներէն

Պողոս առաքեալ ի՛նչ ըսել ուզեց, երբ ըսաւ որ կիները պետք է ժողովքներուն մէջ «լուռ կենան»:

Պողոս Կորնթոսի ժողովքին գրեց. «Ձեր կիները

եկեղեցիներուն մէջ թող լուռ կենան, վասն զի անոնց հրամանն չկայ խօսելու» (Ա. Կորնթացիս 14:33, 34): Որպէսզի ասիկա ճիշդ հասկնանք, պէտք է տեսնենք թէ Պօղոս ի՞նչ կը խօսէր երբ այս խրատը տուաւ:

Ա. Կորնթացիս 14-րդ գլուխին մէջ, Պօղոս խօսեցաւ քրիստոնէական ժողովներու հետ կապ ունեցող հարցերու մասին: Ան ըսաւ թէ ժողովներու ատեն ի՞նչ պէտք է խօսուի եւ ժողովները ինչպէ՛ս պէտք է վարուին (Ա. Կորնթացիս 14:1-6, 26-34): Ան նաեւ ըսաւ որ ժողովներուն նպատակը ի՞նչ է. «Որպէս զի եկեղեցին օգտուի» (Ա. Կորնթացիս 14:4, 5, 12, 26):

‘Լուռ կենալու’ պատուէրը երեք անգամ յիշուած է Ա. Կորնթացիս 14-րդ գլուխին մէջ: Ասիկա ամէն անգամ տարբեր խումբի մը ուղղուած է, բայց երեք անգամներուն ալ նոյն պատճառով տրուած է. որպէսզի ‘ամէն բան վայելչութեամբ եւ կարգաւ ըլլայ’ (Ա. Կորնթացիս 14:40):

Առաջին, Պօղոս ըսաւ. «Եթէ մէկը օտար լեզու կը խօսի, կամ երկու հոգի, կամ՝ երեք հոգի ըլլան, այն ատեն մէկիկ մէկիկ թող խօսին ու մէկը թող թարգմանէ: Բայց եթէ թարգմանող չըլլայ, եկեղեցիին մէջ *լուռ թող կենան* եւ Աստուծոյ հետ խօսին» (Ա. Կորնթացիս 14:27, 28): Ասիկա ըսել չէր որ այդպիսի անհատներ բնա՛ւ պէտք չէր խօսէին, հապա ըսել էր որ ատեններ անոնք պէտք էր լուռ մնային: Ինչո՞ւ: Քանի որ եթէ խօսէին լեզու մը որ մէկը չէր հասկնար, ժողովքը պիտի չօգտուէր, եւ այսպիսով ժողովին նպատակը պիտի կորսուէր:

Երկրորդ, Պօղոս ըսաւ. «Եթէ մարգարէները երկու կամ երեք հոգի ըլլան, մէկիկ մէկիկ թող խօսին ու միւսները քննեն: Իսկ եթէ նստողներէն ուրիշ մէկուն ալ բան մը յայտնուելու ըլլայ, առաջինը *թող լռէ*»: Ասիկա ըսել չէր որ առաջին մարգարէն բնա՛ւ պէտք չէր խօսէր ժողովներու ատեն, հապա ըսել էր որ ատեններ ան պէտք էր լուռ մնար: Ասիկա աոիթ պի-

տի տար որ եթէ մէկու մը հրաշալի կերպով բան մը յայտնուելու ըլլար, կարենար ժողովքին ըսել ասիկա, եւ այսպիսով ժողովին նպատակը պիտի իրագործուէր, որ «ամէնքն ալ մը խիթարուին» (Ա. Կորնթացիս 14:26, 29-31):

Երրորդ, Պօղոս միայն կիներուն համար ըսաւ. «Ձեր կիները եկեղեցիներուն մէջ *թող լուռ կենան*, վասն զի անոնց հրամանն չկայ խօսելու, հապա հնազանդ ըլլալու» (Ա. Կորնթացիս 14:34): Պօղոս ինչո՞ւ այս պատուէրը տուաւ քոյրերուն: Որպէսզի ժողովքին մէջ կարգուկանոն ըլլայ: Ան ըսաւ. «Եթէ բան սորվիլ կ’ուզեն, տունը իրենց այցերուն թող հարցնեն. քանզի կիներուն անվայել է եկեղեցիին մէջ խօսիլ» (Ա. Կորնթացիս 14:35):

Թերեւս կարգ մը քոյրեր դեմ կ’ելլէին ժողովքին մէջ ըսուածներուն: Պօղոսին խրատը քոյրերուն օգնեց, որ այդպէս չվարուին եւ խոնարհութեամբ ընդունին, որ իրենց գլուխը այր մարդն է, մասնաւորաբար իրենց ամուսինը (Ա. Կորնթացիս 11:3): Ասկէ զատ, երբ քոյրերը լուռ մնային, պիտի ցուցնէին որ չեն փորձեր ժողովքին մէջ ուսուցիչներ ըլլալ: Պօղոս նամակով մը Տիմոթէոսին ըսաւ, որ պատշաճ չէ կին մը ուսուցիչի պէս սորվեցնէ: Ան ըսաւ. «Կնոջ հրամանն չեմ տար սորվեցնելու, ո՛չ ալ՝ այր մարդուն իշխելու, հապա լուռ կենալու» (Ա. Տիմոթէոս 2:12):

Ասիկա ըսել չէ որ կին մը բնա՛ւ պէտք չէ խօսի ժողովին ընթացքին: Պօղոսին օրերուն, կիները ատեններ կ’աղօթէին կամ կը մարգարէանային ժողովքին մէջ (թերեւս սուրբ հոգին կը ձգէր որ այդպէս վարուին): Այդ աոիթներուն, անոնք իրենց գլուխը ծածկելով կը ցուցնէին, որ գիտեն իրենց դերը ի՞նչ է ժողովքին մէջ (Ա. Կորնթացիս 11:5): Ասկէ զատ, թէ՛ Պօղոսին օրերուն եւ թէ՛ մեր օրերուն քաջաւերութիւն տրուած է ոչ միայն եղբայրներուն, հապա նաեւ քոյրերուն, որ հրապարակաւ խօսին իրենց յոյսին մասին (Եբրայեցիս 10:23-25): Ասկէ զատ, քոյրերը իրենց յոյսին մասին կը

խօսին եւ ուրիշները կը քաջաւերեն ոչ միայն ծառայութեան ատեն, հապա նաեւ ժողովներուն ընթացքին: Ինչպէ՞ս: Լաւ պատրաստուած պատասխաններ տալով՝ երբ իրենցմէ կը խնդրուի, կամ ընդունելով այն ցուցադրութիւնները կամ աշակերտական բաժինները, որոնք իրենց կը նշանակուին:

Ուրեմն, կիները «լուռ» կեցած կ'ըլլան, երբ չըփորձեն տղամարդոց տեղը առնելով ուղղութիւններ տալ ժողովքին: Անոնք չեն հարցներ հարցումներ, որոնք հարց կը հանեն եւ հեղինակութիւն ունեցող անհատներուն սորվեցուցածներուն հակառակ են: Այսպիսով, անոնք կ'օգնեն որ ժողովքին մէջ խաղաղութիւն ըլլայ եւ ժողովներուն ընթացքին ամէն բան 'ջինութեան համար ըլլայ' (Ա. Կորնթացիս 14:26, 33):

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 6-12

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՑ 6-7

«Այդ քու զօրութիւնովդ գնա՛»

դՊ2 3/1 4

Աստուածային սկզբունքները կրնան ձեզի օգտակար ըլլալ

Վաղեմի Եբրայեցիներուն մէկ դատաւորը՝ Գեդէօն, իր անձին հանդէպ պատշաճ տեսակէտ ունեցող եւ իր արժէքին նկատմամբ շիտակ գնահատում ընող անհատ մըն էր: Ան Իսրայէլի առաջնորդ մը ըլլալու չձգտեցաւ: Սակայն, երբ այդ դերը ստանձնելու համար ընտրուեցաւ, Գեդէօն ուշադրութիւն հրաւիրեց իր անարժան ըլլալուն վրայ: «Ահա իմ ազգատոհմն Մանասէին ցեղին ամենէն աղքատն է ու ես իմ հօրս տանը ամենէն պզտիկն եմ», բացատրեց ան:—Դատաւորաց 6:12-16

աՊ5 7/15 16 ¶3

«Տէրօքը ու Գեդէօնին սուրը»

300 Սափորներու կտրուելու ձայնը, 300 փողե-

րու հնչուելու ձայնը եւ 300 տղամարդոց պոռալու ձայնը վերջ կը դնէ գիշերուան լուրթեան: Մադիանացիները շատ կը վախնան: Անոնք օդէն կ'իջնան երբ կը լսեն. «Տէրօքը ու Գեդէօնին սուրը»: Անոնք ալ պոռալու կը սկսին եւ այդ իրարանցումին մէջ չեն կրնար զանազանել ո՛վ է իրենց ընկերը եւ ո՛վ է թշնամին: 300 տղամարդիկը իրենց տեղը կը մնան, մինչ Աստուած կը ձգէ որ թշնամիները իրենց սուրերով իրար մեղցնեն: Անոնք չեն կրնար իսրայէլացիներէն փախչիլ եւ իսրայէլացիները անոնց ետեւէն իյնալով կը մեղցնեն զանոնք: Վերջապէս, իսրայէլացիները երկար ժամանակ իրենց թշնամիներուն իշխանութեան տակ ըլլալէ ետք, կ'ազատին անոնցմէ (Դատաւորաց 7:19-25. 8:10-12, 28):

Հոգեւոր գոհարներ

դՊ5 3/1 16 ¶6

Դատաւորաց գիրքէն աչքառու կէտեր

6:25-27. Գեդէօն դատողութիւն գործածեց իր հակառակորդները անտեղիօրէն չզայրացնելու համար: Երբ բարի լուրը կը քարոզենք, զգոյշ պէտք է ըլլանք որ մեր խօսելակերպով ուրիշները անտեղիօրէն չվիրաւորենք:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 13-19

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՑ 8-9

«Խոնարհութիւնը հպարտութենէն աւելի լաւ է»

դՊ0 8/15 25 ¶3

Տարակարծութիւնները ի՞նչպէս ձեռք կ'առնենք

Գեդէօն Մադիամի դէմ խիստ պատերազմի մէջ էր եւ կոչ ըրաւ Եփրեմի որ օգնութեան հասնէր: Բայց պատերազմը աւարտելէն ետք, Եփրեմ Գեդէօնի դէմ ելաւ եւ խիստ կերպով գանգատեցաւ որ կոիւին սկիզբէն ինչո՞ւ չէր կանչած զիրենք: Արձանագրութիւնը կ'ըսէ որ

անոնք «անոր հետ սաստիկ վեճ ըրին»։ Գեդեօն պատասխանեց. «Ես ի՞նչ ըրի ձեզի։ Եփրեմին ճառադուրթիւնը Աբիեզերին այգեկութեն լաւագոյն չէ՞ արդեօք։ Աստուած Մադիամի իշխանները՝ Օրեբն ու Զեբը՝ ձեր ձեռքը տուաւ. ես ձեզի ի՞նչ կրցայ ընել»։ (Դատաւորաց 8:1-3) Այս լաւ ընտրութեամբ, համգստացնող խօսքերով, Գեդեօն առաջը առաւ բանի մը որ կրնար միջցեղային աղիտալի պատերազմի տանիլ։ Եփրեմեանները թերեւս իրենք զիրենք տեսնելու ու հպարտութեան խնդիր ունէին։ Սակայն անիկա Գեդեօնը ետ չպահեց խաղաղութեան ի նպաստ աշխատելէ։ Մենք ալ կրնա՞նք նոյնը ընել։

դ.17.01 20 ¶15

Ինչո՞ւ պէտք է համեստ ըլլանք

15 Գեդեօն բառին բուն իմաստով համեստ էր։ Երբ Եհովան զինք նշանակեց որ իսրայէլացիները ազատէ մադիանացիներէն, ան ըսաւ. «Իմ ազգատոհմս Մանասէին ցեղին ամենէն աղքատն է ու ես իմ հօրս տանը ամենէն պղծտիկն եմ» (Դատ. 6:15)։ Բայց Գեդեօն Եհովային վստահելով ընդունեց իր նշանակումը։ Ետքը, ան լաւ մը հասկցաւ որ Եհովան ճիշդ ինչ կ'ուզէ իրմէ որ ընէ, եւ աղօթքով խնդրեց որ զինք առաջնորդէ (Դատ. 6:36-40)։ Գեդեօն համարձակ եւ քաջ էր, բայց միեւնոյն ատեն՝ իմաստուն եւ զգոյշ (Դատ. 6:11, 27)։ Ան իր նշանակումը չօգտագործեց որ ժողովուրդին վրայ իշխանութիւն ունենայ։ Ընդհակառակը, հազիւ որ իր նշանակումը վերջացաւ, իր տունը վերադարձաւ (Դատ. 8:22, 23, 29)։

դ.08 2/1 18 ¶9

Եհովայի ճամբաներուն մէջ քալէ

9 Աստուծոյ բարեկամը ըլլալու համար, «խոնարհ» պէտք է ըլլանք։ (Փիլ. 2:3. Սաղմ. 138:6) Դատաւորաց գրքին 9–րդ գլուխը կ'ընդգծէ խոնարհութեան կարեւորութիւնը։ Գեդեօնի որդին՝ Յովաթամ ըսաւ. «Ծառերը գացին, որ իրենց համար թագաւոր մը օծեն»։ Զիրենիւն, թզնիւն եւ որթատունկը նշուեցան։ Անոնք ներ-

կայացուցին արժանաւոր անհատներ, որոնք չուզեցին հայրենակիցներուն վրայ իշխել։ Բայց դժնիկը, որ միայն որպէս վառելանիւթ կը գործածուէր, ներկայացուց հպարտ Աբիմէլէքի իշխանութիւնը,– մարդասպան մը որ կը տենչար ուրիշներուն վրայ տիրել։ Թէեւ Աբիմէլէք «Իսրայէլի վրայ երեք տարի թագաւորեց», բայց վաղահասօրէն մեռաւ։ (Դատ. 9:8-15, 22, 50-54) Ո՛րքան աւելի լաւ է «խոնարհ» ըլլալ։

Հոգեւոր գոհարներ

it-1 753 ¶1

Եփուտ, Ա.

Գեդեօն Եփուտը շինեց, որպէսզի յիշատակէ Եհովային տուած յաղթութիւնը եւ փառաբանէ Եհովան։ Բայց Եփուտը «Գեդեօնին ու անոր տանը որոգայթ եղաւ», քանի որ իսրայէլացիները զայն պաշտելով հոգեւոր անբարոյութիւն գործեցին (Դատ. 8:27)։ Բայց Սուրբ Գիրքը չ'ըսեր, որ Գեդեօնն ալ զայն պաշտեց։ Ընդհակառակը, Պօղոս առաքեալ զինք կը յիշէ այն 'վրկաներու բազմութեան' մէջ, որոնք Եհովային հաւատարիմ վկաներն էին Քրիստոսէ առաջ (Եբ. 11:32. 12:1)։

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 20-26

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՅ 10-12

«Յեփթայէն հոգեւոր անձ էր»

դ.16.04 7 ¶9

Հաւատարիմ ըլլալը կ'առաջնորդէ Աստուծոյ հաճութեան

9 Յովսէփին օրինակը շատ հաւանաբար օգնեց Յեփթայէի։ Ան գիտէր թէ Յովսէփ ինչպէ՛ս ողորմեցաւ իր եղբայրներուն, հակառակ անոր որ զինք «ատեցին» (Ծն. 37:4. 45:4, 5)։ Այսպիսի օրինակներու վրայ խոկալը կրնայ ըլլալ Յեփթայէի օգնեց, որ Եհովան հաճեցնող ձեւով մը վարուի։ Անկասկած իր եղբայրներուն

ըրածները զինք խորապէս ցաւցուցին, բայց ան թոյլ պիտի չտար որ աստոնց պատճառաւ վազ անցնի Եհովային եւ Իր Ժողովուրդին ծառայելէ (Դատ. 11:9): Յեփթայէի համար աւելի կարեւոր էր Եհովային անուան համար կոռւիլը, քան՝ իր ունեցած անձնական բախումները: Ան միտքը դրած էր Եհովային հաւատարիմ մնալ, եւ ասոր համար թէ՛ ինք եւ թէ ուրիշներ Եհովային օրհնութիւնը վայելեցին (Եբ. 11:32, 33):

it-2 27 ¶12

Յեփթայէ

Յեփթայէն շուտով պատգամ դրկեց Ամմոնի թագաւորին եւ ըսաւ, որ անոր ուզած շրջանը իսրայէլացիներուն է եւ Ամմոնն է որ կ'ուզէ իսրայէլացիներուն երկիրը իրենց ձեռքէն առնել: Թագաւորը պատասխան տալով ըսաւ, որ իսրայէլացիները այդ շրջանը իրենցմէ առած էին (Դատ. 11:12, 13): Յեփթայէին պատասխանէն կը տեսնենք, որ ինք բանէ մը չը հասկցող պարզ պատերազմող մը չէր, հապա՝ պատմութիւնը շատ լաւ գիտէր, մանաւանդ իսրայէլ ազգին համար Եհովային ըրածները: Ան թագաւորին հասկցուց, որ 1) պատմութեան ընթացքին իսրայէլացիները նեղութիւն չտուին Ամմոնին, Մովաբին եւ Եդովմին (Դատ. 11:14-18. Բ. Օր. 2:9, 19, 37. Բ. Մն. 20:10, 11), 2) այդ շրջանը Ամմոնին չէր պատկաներ, երբ իսրայէլացիները Աւետեաց երկիրը կը գրաւէին, հապա՝ ամօրհացիներուն կը պատկանէր, եւ Աստուած անոնց թագաւորը՝ Սեհոնը՝ եւ անոր երկիրը իսրայէլացիներուն ձեռքը մատնեց, 3) Ամմոնը վերջին 300 տարուան ընթացքին ձգած էր որ իսրայէլացիները հոն ապրին, լաւ ինչո՞ւ հիմա կ'ուզէր որ երկիրը իրեն տան (Դատ. 11:19-27):

it-2 27 ¶13

Յեփթայէ

Յեփթայէ հասկցուց որ հարցը պաշտամունքի հետ կապ ունի, եւ այսպիսով բուն հարցին

վրայ կեդրոնացաւ: Ան յստակացուց որ Եհովա Աստուած այդ շրջանը իսրայէլացիներուն տուած է եւ ասոր համար անոնք ատկէ նոյնիսկ մէկ սանթրմէթր պիտի չտան չաստուած պաշտողներուն: Ան ըսաւ որ Քամովսը Ամմոնին չաստուածն է: Ան Քամովսը յիշեց թերեւս քանի որ ամմոնացիներուն համար Քամովսը այն չաստուածն է, որ իրենց կ'օգնէ որ ուրիշներուն չաղթեն եւ երկիրներ գրաւեն:

Հոգեւոր գոհարներ

it-2 26

Յեփթայէ

Յեփթայէն ապօրինի զաւակ չէր: Յեփթայէին մայրը «պոռնիկ կին» մըն էր, բայց Յեփթայէն ապօրինի զաւակ չէր: Իր մայրը պոռնիկ եղած էր *առաջ որ* Գաղաադին հետ ամուսնանար եւ անոր երկրորդ կինը դառնար: Իր պարագան կը նմանէր Ռախաբին պարագային, որ Ժամանակին պոռնիկ եղած էր, բայց վերջը Սաղմոնին հետ ամուսնացաւ (Դատ. 11:1. Յես. 2:1. Մատ. 1:5): Ի՞նչը կը փաստէ որ Յեփթայէ ապօրինի զաւակ չէր: Այս երեք բաները կարելի չէին ըլլար, եթէ Յեփթայէն ապօրինի զաւակ ըլլար: Առաջին, Յեփթայէն Ժառանգութիւն չէր կրնար ստանալ: Անոր համար իր խորթ եղբայրները, որոնք Գաղաադին առաջին կնոջմէն էին, զինք վոնտեցին, որպէսզի իրեն ինկած Ժառանգութիւնը չստանայ (Դատ. 11:2): Երկրորդ, Ժամանակ մը ետք Յեփթայէն չէր կրնար ընդունելի առաջնորդ մը ըլլալ Գաղաադի բնակիչներուն համար (որոնց մէջ կային Յեփթայէին խորթ եղբայրները) (Դատ. 11:11): Երրորդ, ան չէր կրնար Եհովային գոհ մը մատուցանել Իր պաշտամունքի վայրը (Դատ. 11:30, 31): Այս երեքը ինչո՞ւ կարելի չէին ըլլար: Քանի որ Օրէնքը կ'ըսէր. «Պոռնկորդին ալ Տէրոջը ժողովարանը [«Ժողովը», ՆԱ] պէտք չէ մտնէ, նոյնպէս անոր զաւակը՝ մինչեւ տասներորդ սերունդը» (Բ. Օր. 23:2):

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 27–ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԷՆ ԳԱՆՁԵՐ | ԴԱՏԱԻՌԱՑ 13-14

«Ծնողները ի՞նչ կրնան սորվիլ Մանուկեն եւ իր կնոջմէն»

դ.13 8/15 16 ¶1

Ծնողներ՝, ձեր զաւակները մանկութենէն մարզեցէք

Նկատի առ դանի ցեղին պատկանող Մանուկէն, որ վաղեմի Իսրայէլի Սարաա քաղաքին մէջ կը բնակէր: Եհովայի հրեշտակը Մանուկի ամուլ կնոջ ըսաւ թէ մանչ մը պիտի ծնանէր (Դատ. 13:2, 3): Հաւատարիմ Մանուկէն եւ իր կինը անկասկած ուրախացան. բայց եւ այնպէս, նաեւ լուրջ մտահոգութիւններ ունեցան: Ուստի, Մանուկ աղօթեց. «Կ'աղաչեմ, ո՛վ Տէր, այն Աստուծոյ մարդը, որ դուն ղրկեցիր, նորէն թող գայ ու մեզի սորվեցնէ թէ այն ծնանելու տղուն ի՞նչ ընենք» (Դատ. 13:8): Անոնք մըտահոգուած էին թէ իրենց զաւակը ինչպէ՛ս մեծցնեն: Վստահաբար, անոնք իրենց զաւակին՝ Սամփսոնի՝ սորվեցուցին Աստուծոյ օրէնքը, եւ իրենց ջանքը լաւ արդիւնք տուաւ: Աստուածաշունչը կ'ըսէ. 'Տէրոջը հոգին Սամփսոնը զօրացուց': Առ ի արդիւնք, որպէս Իսրայէլի մէկ դատաւորը, Սամփսոն բազմաթիւ հրաշալի գործեր կատարեց (Դատ. 13:25. 14:5, 6. 15:14, 15):

աՕ5 3/15 25-26

Սամփսոն Եհովային ուժով յաղթանակներ կը տանի

Մինչ Սամփսոն կը մեծնար, 'Տէրը զանկա կ'օրհնէր' (Դատաւորաց 13:24): Օր մը, Սամփսոն իր հօրը եւ մօրը քով եկաւ ու ըսաւ. «Թամնաթայի մէջ Փղշտացիներու աղջիկներէն կին մը տեսայ, զանկա ինծի կին առէք» (Դատաւորաց 14:2): Երեւակայէ որ անոնք որքա՛ն զարմացան: Իրենց տղան կ'ուզէր Իսրայէլացիներուն վրայ իշխող ազգէն կին մը առնել,

փոխանակ Իսրայէլացիները անոնցմէ ազատելու: Չաստուածներ պաշտողներէն կին մը առնելը Աստուծոյ Օրէնքին հակառակ էր (Ելից 34:11-16): Ասոր համար, ծնողքը իրեն դէմ կեցաւ. «Միթէ քու եղբայրներուդ աղջիկներուն մէջ ու իմ բոլոր ժողովուրդիս մէջ կին չկա՞յ, որ դուն անթլիատ Փղշտացիներէն կին առնելու պիտի երթաս»: Բայց Սամփսոն պնդեց. «Զանկա ինծի առ, քանզի իմ աչքերուս անկկա հաճելի երեւցաւ» (Դատաւորաց 14:3):

Հոգեւոր գոհարներ

աՕ5 3/15 26 ¶1

Սամփսոն Եհովային ուժով յաղթանակներ կը տանի

Այդ փղշտացի կինը ի՞նչ իմաստով «հաճելի» էր Սամփսոնին: Համայնագիտարան մը կ'ըսէ թէ ոչ թէ այն իմաստով, որ «անուշիկ, աչքի զարնող, գրաւիչ» էր, հապա՛ հաճելի էր «նպատակի մը» համար (McClintock and Strong's *Cyclopedia*): Ի՞նչ նպատակ: Դատաւորաց 14:4-ը կ'ըսէ թէ Սամփսոն «Փղշտացիներէն առիթ մը կը փնտռէր»: Ասոր համար այդ կնոջմով հետաքրքրուած էր: Գիտենք որ մինչ Սամփսոն կը մեծնար, 'Տէրոջը Հոգին զինք կը զօրացնէր', կամ գործի կը մղէր (Դատաւորաց 13:25): Ուրեմն սուրբ հոգին էր, որ Սամփսոնին մէջը փափաք արթնցուց այդ կնոջ հետ ամուսնանալու եւ իրեն օգնեց լման այն ժամանակը, որուն ընթացքին ան Իսրայէլի մէջ դատաւոր էր: